تصویر تعارض بین روایت یقطینی و ابن راشد

شاگرد۲: در جمع بین روایت ابن راشد و یقطینی، گزینه‌های ثبوتی راه‌حل تعارض است؟ چون پرسیدند که چرا امام صریح جواب نفرمودند، شما فرمودی به‌خاطر گزینه‌های ثبوتی. الآن معلوم می‌شود این گزینه‌های ثبوتی راه‌حل آن تعارض است. این در حالی است که تعارض مشخص نشد. یعنی چطور شد که بین روایت یقطینی و ابن راشد تعارض درست شد. چون امام علیه‌السلام امارت هر دو را به یکی وزان می‌بینند و برای هر کدام یکی نسخه می‌پیچند که مفاد قاعده استصحاب است.

استاد: نه دیگه، در روایت یقطینی می‌گفت حتماً امروز در بغداد هلال ندارید. اما در روایت ابن راشد که این را نگفت. ولی حتماً در آندلس می‌بینند. ولی ضعیف می‌بینند. چون بغداد نمی‌توانستند ببینند. آن‌ها دورتر هستند می‌بینند. این برای روایت یقطینی است. خب این روایت اینجا چه می‌گوید؟ می‌گوید در بغداد به قدری بلند بود که توی ابن راشد اعتقاد پیدا کردی که دیشب هم در بغداد هلال داشتی، نه اینکه در اندلس داشتند.

شاگرد: آن‌ها که ندیدند.

استاد: بله، ولی از بس بلند بود اعتقاد پیدا کرد.

شاگرد: امام چرا رفتار ابن راشد را تأیید کردند؟ چون به مفاد استصحاب عمل شده است.

استاد: من تأکید کردم تعارض روی این فرض است که ناظر به ثبوت بگیریم. اگر شما روایت را ناظر به استصحاب بگیری که اصلاً آن مسأله نیست. تعارض بین حکم ظاهری و واقعی می‌شود؛ «لاتصومن الشک» واقعی است. اگر نظرتان باشد تأکید کردم. اگر به آن صورت بگیری که من هم همراهتان هستم. من عرض کردم روی این فرض که روایت ابن راشد حجت ثبوتی داشته باشد. اینجا است که تعارض پیش می‌آید. چون اینجا وقتی خودش اعتقاد پیدا می‌کند که دیروز در بغداد هلال داشتیم، طبق روایت یقطینی دیگر شک ندارد که در اندلس هلال داشتیم، بلکه یقین دارد که حتماً هلال دارند. من این جور خواستم عرض کنم.

شاگرد: پس فرمایش شما در گزینه های ثبوتی، یک جور حل تعارض است.

استاد: بله. روی عرض من اینطور می‌شود. راه‌های دیگری هم ممکن است. آن چه که تأکید من است، این است که وقتی از این مسیر برویم خیلی از مسائل به‌عنوان مهم بودن امر حل می‌شود. تقویم جاهای همین بود. تقویم جاهای مشکلات فقهی داشت، بحث کردیم. ولی خب یک روایتی داریم که دلالتش خوب است.

بازبینی #4
ایجاد شده 8 ژانویه 2026 07:53:36 توسط ... .
به روزرسانی شده 5 مارس 2026 16:26:53 توسط ... .